

مساجد قدیمی استان کردستان

مساجد قدیمی کردستان از اهمیت خاصی برخوردار بوده، تامین آب آنها از قناتهای و چشمه‌های موجود بوده که بعضی از آنها همچنان جاری می‌باشد.

مسجد جامع سنندج

مسجد جامع سنندج (دارالاحسان) - در ضلع شمالی خیابان امام خمینی سنندج قرار دارد. بر اساس کتیبه‌های موجود، بنای مسجد در سال ۱۲۲۷ هجری قمری توسط امامان الله خان اردلان والی کردستان ساخته شده است دارای دو ایوان شرقی و جنوبی بوده و دارای حوض سنگی و فواره‌های زیبا می‌باشد و یکی از مهم‌ترین دارالعلم‌های دینی بوده و تاریخ ساخت آن به دوران قاجاریه برمی‌گردد و به شماره ۳۷۵ در فهرست آثار ملی ثبت شده است. طول ۱۰۸/۵ متر و عرض ۷۵ متر، عرصه ۲۷۰۰ متر. اعیانی ۲۲۰۰ متر

مسجد قوله (مسجد ملامومن)

این مسجد در محله قطارچیان سنندج، در ضلع جنوبی بلوار کردستان واقع است. این مسجد در محل گودی قرار دارد و از این رو به مسجد قوله معروف است. احتمالاً قدمت آن مربوط به اوایل دوره زندیه است. آب جاری مسجد از قنات‌های شهر تامین می‌شود و اکنون نیز جاری است.

مسجد ملا احمد قیامتی

مسجد در ضلع غربی بازار سنندج، کنار ورودی غربی بازار قرار گرفته است در ضلع جنوبی دارای یک حیاط با آب نما است که از آب قنات بهره می‌جوید. قدمت مسجد به دوران قاجاریه تعلق دارد.

مسجد آویهنگ

مسجد در مرکز روستای آویهنک در دهستان ژاورود غربی از بخش کلاترزان شهرستان سنندج واقع شده است. مسجد دارای دو بخش است، یک بخش قدیمی و بخش دیگر الحاقی است. بخش قدیمی یا همان طبقه نخست، شامل یک شبستان با پلان مستطیل شکل، حوض خانه و یک اتاق ورودی است. ویژگی بارز تزئینات بنا، استفاده از قوس‌های نیم دایره متداول عصر قاجاریه است.

مسجد جامع تورجان

تورجان یکی از روستاهای شهرستان سقز و مرکز دهستان تورجان است که در بیست کیلومتری غرب مسیر سقز - بوکان قرار دارد. در ضلع غربی شبستان محوطه‌ای وجود دارد که ایوانی ستون‌دار روی به سمت جنوب در آن مشاهده می‌شود. در ضلع جنوبی شبستان سه ستون چوبی تعبیه شده است. مسجد روی یک صفا سنگ چین شده، ساخته شده است. در مقابل ایوان جنوبی، بقایای حوض آبی وجود دارد که تمامی از سنگ تراشیده شده است. در بالای در ورودی سنگ نبشته‌ای دیده می‌شود که زمان ساخت مسجد را تاریخ ۱۲۵۸ هجری قمری نشان می‌دهد.

مسجد خسرو آباد

مسجد در روستای خسروآباد در ۴۵ کیلومتری شرق بیجار واقع است. بنای مسجد به دوران قاجار تعلق دارد و با توجه به نام مسجد احتمال دارد خسروخان اردلان ساخته شده باشد. آب مسجد از چشمه‌های جوشان و پرآبی که نزدیک مسجد وجود دارد از گذشته‌های دور در آب نمای حیاط مسجد جریان داشته است.

مسجد دو مناره سقز

این مسجد در خیابان امام خمینی در بافت قدیمی سقز واقع است. تاریخ دقیق ساخت مسجد مشخص نیست ولی احتمال دارد در اواخر دوره افشاریه و اوایل زندیه ساخته شده باشد. احتمالاً حوض خانه مسجد که گنبدی برفراز آن قرار دارد و محل وضوی نمازگزاران است، قدیمی‌تر از مسجد کنونی و متعلق به دوران صفویه است و به شماره ۲۶۰۰ در فهرست آثار ملی ثبت شده است.

مسجد دو مناره سقز